

Oponentský posudek bakalářské práce

Autorka práce: Emma Šejvlová

Oponentka: Sylvie Bláhová

Název práce: Analýza obrazu uprchlíka na základě konceptu etnocentrismu ve spojení s politickou stranou SPD

Emma Šejvlová ve své bakalářské analyzuje obraz uprchlíka v souvislosti s uprchlickými krizemi v letech 2015 a 2022, a to na pozadí konceptu etnocentrismu. Konkrétně autorka zkoumá výroky čelních představitelů strany SPD s cílem zjistit, jaký význam uprchlíka konstruovala SPD v obdobích zmíněných uprchlických krizí. Pokud jde o strukturu práce, pak autorka nejdříve v teoretické části rozebírá obraz uprchlíka v současném diskurzu, přičemž poukazuje na etnocentrické postoje k problematice uprchlictví. Autorka konstatuje, že ukrajinský uprchlík má pozitivnější obraz než ten syrský. Následně se autorka věnuje rozšiřování vlivu krajní pravice v Evropě, a to právě v souvislosti s tématem uprchlictví. V rámci samotné analýzy pak autorka člení výroky o uprchlících do několika kategorií, ve kterých je dle ní konstruován obraz uprchlíka. Autorka uzavírá, že lze v rámci jednotlivých výroků identifikovat kategorie, ve kterých se obraz uprchlíka během jednotlivých uprchlických krizí konstruuje stejně. Jedná se o kategorii „příjemci podpory“ a „masová migrace“. V rámci kategorie „náboženské vyznání“ se obrazy naopak liší.

Pokud jde o zhodnocení bakalářské práce, pak Emma Šejvlová předkládá kvalitní text, v němž prokazuje vysokou míru systematičnosti a své analytické schopnosti. Oceňuji, že se bakalářská práce věnuje aktuálnímu tématu a také to, že se autorka ponořila do detailní analýzy jednotlivých výroků, které dle mého názoru kóduje adekvátním způsobem. Obecně tedy mohu shrnout, že můj celkový dojem z textu je pozitivní. Přesto mám několik komentářů, na které bych byla ráda, aby autorka během obhajoby reagovala. Jednak si

myslím, že stálo za to předložit trochu propracovanější koncepci etnocentrismu, když se jedná o termín, na němž stojí celá analýza obrazu uprchlíka. S tím souvisí trochu nesrozumitelné vyobrazení obrazu uprchlíka v teoretické a praktické části. Autorka nejdříve v teoretické části – na pozadí konceptu etnocentrismu – vykresluje obraz syrského (proč jen syrského, když v době uprchlické krize do Evropy nepřicházeli jen lidé ze Sýrie...?) a ukrajinského uprchlíka, přičemž tvrdí, že obraz ukrajinského uprchlíka je pozitivnější, a to především díky etnické příbuznosti Ukrajinců. V rámci vlastní analýzy nicméně tvrdí, že se obraz syrského a ukrajinského uprchlíka na pozadí etnocentrismu konstruuje velmi podobně (stejně), přičemž jediná kategorie, ve které se obrazy liší je náboženské vyznání. V této souvislosti bych se tedy ráda zeptala, jak chápat tento nesoulad s tvrzením z teoretické části? S tím souvisí také má polemická otázka týkající se postojů jednotlivých evropských krajně pravicových stran k uprchlíkům z Ukrajiny, respektive Afriky a Blízkého východu. Autorka v práci konstatuje, že krajně pravicové strany v Evropě mají pozitivnější postoj k uprchlíkům z Ukrajiny, než k těm z Afriky a Blízkého východu. Neplatí však toto především pro krajní pravici v zemích střední a východní Evropy, a to s ohledem na jejich historické zkušenosti? Jinak řečeno, lze s totožnou premisou pracovat v rámci všech zemí EU?

Navzdory naznačeným poznámkám jsem přesvědčena, že bakalářská práce Emmy Šejvlové splňuje požadavky kladené pro tento typ prací, přičemž ji navrhuji hodnotit stupněm B, velmi dobře.

V Brně, 3. 8. 2023

Sylvie Bláhová